

Romans berättelse

PERSONLIG INTRODUKTION

Jag föddes i Kazan i Republiken Tatarstan, Ryssland. Jag tycker om att vandra och att tillbringa tid utomhus. Jag har varit vegetarian i 7 år nu. Jag har en kandidatexamen i ekologi och environmental management. På den tiden läste jag inte bara på grund av något abstrakt intresse eller någon allmän anpassning till mina värderingar. Jag hade för avsikt att fortsätta inom detta område. Jag blev antagen till ett statligt finansierat mastersprogram vid Kazan Federala Universitet, med fokus på natur- och teknologiska katastrofer samt det efterföljande återställningsarbetet. Att välja denna bana betydde mycket för mig, eftersom den återspeglade mina värderingar samt det område jag brann för. Jag kunde dock inte slutföra mina studier.

ATT VÄLJA PACIFISM OCH EKOLOGI

Jag har haft pacifistiska åsikter länge, och min utbildning stärkte bara mitt beslut att motsätta mig alla krig. När jag började på universitetet var jag redan emot den ryska regeringen och dess agerande - inklusive händelserna relaterade till Krim - samt den bredare ryska utrikespolitiska inriktningen. Jag ville studera något som stämde överens med mina värderingar, så jag valde ekologi framför juridik eller något tekniskt område. Jag blev alltmer medveten om de mänskliga och miljömässiga konsekvenserna av krig. Utöver mina studier på universitetet deltog jag i fredliga protester i Kazan. Redan vid den tiden mötte jag missförstånd och negativa reaktioner från vissa medlemmar av lärarkåren. Jag ändrade dock inte mina åsikter utan fortsatt att vara engagerad.

ANFALLSKRIGET I UKRAINA BRYTER UT

Några veckor innan kriget bröt ut började vi studera en kurs som hette "Miljöåterställningen av områden som drabbats av väpnade konflikter". Innan dess hade våra studier fokuserat på att förebygga miljökatastrofer och förstå deras konsekvenser. Vi lärde oss hur krig kan skada miljön, inklusive skogar, jord och mark, och hur allt detta sedan kan återställas. Vi förstod att konsekvenserna av krig ofta är långvariga och i många fall oåterkalleliga, och att de påverkar inte bara människor – inklusive en långsiktig demografisk påverkan - utan även miljön.

När kriget började märkte jag att varken föreläsarna eller studenterna verkade bry sig om att vårt land hade attackerat ett annat land och höll på nu att skada dess miljö. Det som slog mig var att fokuset låg mer på efterkrigsåterställning än på att förebygga förödelse. Detta fick mig att inse hur nära jag var något som jag fundamentalt var emot, och för mig blev det en vändpunkt. Jag överväldigades allt mer av rädslan över tanken att jag kunde bli ett verktyg i processen av att ta hand om konsekvenserna av handlingar jag fundamentalt opponerade mig emot. Givet att mitt studieområde fokuserade på miljöåterställningen efter katastrofer, befarade jag att jag skulle förväntas delta i efterkrigsåterställningsarbetet. Jag höll i grunden inte med om detta och kunde inte acceptera att vara inblandad i att reparera konsekvenserna av ett krig som utförts av mitt eget land. Vi fick lära oss att inte skada miljön, men vår regering gjorde just det, och ingen verkade bry sig. Jag kunde inte acceptera tanken att jag skulle behöva hantera konsekvenserna av ett krig som utförts av mitt eget land, och jag kunde inte heller förbli tyst samtidigt som jag höll på lära mig just hur denna hantering skulle gå till. För mig skulle tystnaden ha varit lika med medlöperi. Efter att i flera veckor känt mig hjälplös och ensam beslöt jag mig för att handla.

ATT LÄMNA RYSSLAND OCH ÅKA TILL GEORGIEN

När kriget började riskerade jag inte att bli inkallad eftersom jag var universitetsstuderande, och studenter slapp militärtjänstgöring. Jag märkte att människor i min omgivning undvek att prata om kriget. Samtidigt såg jag i nyheterna att människor som öppet motsatte sig kriget eller talade mot det på sociala medier blev arresterade.

Jag började känna mig alltmer splittrad. Jag var rädd för att tala ut och rädd för att bli delaktig i det som hände. Samtidigt fanns mitt hem, min familj, mina vänner och allt jag hade byggt upp i Ryssland. Trots detta insåg jag att jag inte längre kunde leva med den här situationen och jag bestämde mig för att lämna landet. Jag valde att åka till grannlandet Georgien. På den tiden var det svårt att ta sig dit, men jag lyckades. När jag lämnade landet överväldigades jag av tanken att jag kanske aldrig skulle återvända, eftersom det faktum att jag lämnade Ryssland stämplade mig som krigsmotståndare. Men att lämna Ryssland var inte bara ett moraliskt val för mig utan också ett sätt att hålla fast vid mina övertygelser samt att känna mig mindre ensam i mitt krigsmotstånd. Även om jag hade kunnat få fortsätta mina studier, insåg jag att de inte längre var skilda från det som hände. Jag insåg att jag inte kunde stanna kvar i ett land som förde krig, ockuperade ett annat land och förstörde miljön.

Kort efter att jag hade lämnat Ryssland började jag tala öppet mot kriget och jag deltog i offentliga demonstrationer. Jag fick också kontakt med människor och organisationer som också var mot kriget, vilket gav mig en förnyad känsla av mening och fick mig att inse att jag inte var ensam.

ATT UPPLEVA KONSEKVENSERNA AV ATT SÄGA NEJ TILL KRIG

Eftersom jag lämnade Ryssland utan någon långsiktig plan förstod jag inte helt vad som väntade mig, eller hur min koppling till mitt hemland gradvis skulle avta samtidigt som pressen på mig skulle öka.

Beslutet att lämna Ryssland var inte lätt och påverkade mig på många sätt. Jag förlorade många av mina kontakter, inklusive vänner, familj och min bredare sociala krets, och jag tänker ofta på min hemstad.

Jag insåg att jag tog en risk genom att lämna mitt gamla, bekväma och inrutade liv bakom mig. Efter att ha lämnat förstod jag att vistelsen kanske inte skulle vara tillfällig och att jag skulle behöva bygga upp ett nytt liv i ett annat land, anpassa mig till lokala lagar och hitta sätt att försörja mig, bland annat genom distansarbete, eftersom det var svårt att hitta annat.

Under en period arbetade jag lagligt för ett australiskt företag och betalade skatt i enlighet med georgisk lag. Allt förändrades dock den 1 mars 2026, när nya georgiska lagar ställde nya villkor för att få arbetstillstånd inom fastställda områden, krävde nya avgifter och ställde nya krav för att ansöka om tillfälligt uppehållstillstånd. För att få de dokument som krävdes för att kunna fortsätta att arbeta måste utlänningar uppfylla strängare kriterier. Eftersom jag inte kunde uppfylla den nya lagstiftningens krav och klara kostnaderna som medföljde samt för att fortsätta att följa lagen bestämde jag mig för att sluta med det arbete som hade varit min huvudsakliga inkomstkälla. Jag förstod att detta skulle lämna mig utan inkomst, men det gav mig lite tid. Samtidigt blev min framtid alltmer osäker, eftersom min tillåtna vistelsetid var begränsad och jag inte visste vart jag skulle ta vägen. Jag kunde inte heller arbeta online med företaget i mitt hemland. Jag konfronterades med allt fler praktiska svårigheter eftersom jag var utanför landet och inte kunde återvända.

ATT STÄMPLAS SOM "VÄRNPLIKTSSMITTARE"

Jag har mist tillgången till grundläggande sociala tjänster och står inför begränsningar vad gäller anställningsmöjligheter och ekonomiska möjligheter. Detta beror på de allvarliga restriktioner som jag ställts inför. Jag anses vara en värnpliktssmittare. Jag har försökt att lösa situationen juridiskt, men dessa ansträngningar har misslyckats. Dessutom är villkoren för att häva dessa restriktioner praktiskt taget omöjliga att uppfylla, eftersom de kräver att jag inställer mig personligen, vilket jag inte kan göra.

Politiskt sett innebär mina antikrigsåsikter och min aktivism att det inte är något säkert alternativ för mig att återvända hem, eftersom jag av myndigheterna betraktas som värnpliktssmittare, och som någon som kan misskreditera den Ryska Federationens politik. Det finns ingen väg tillbaka till Ryssland för mig.

ATT KONFRONTERA FAMILJENS REAKTIONER OCH DET SOCIALA STIGMAT

Mina föräldrar kontaktades av militärmyndigheterna angående mitt fall och ombads att påverka mig, vilket orsakade dem betydande stress. De är oroliga för att jag, ur statens perspektiv, bryter mot lagen. De känner inte till konceptet samvetsvägran och känner sig osäkra huruvida vägran att göra militärtjänst i praktiken är något erkänt. Jag försöker försäkra dem om att mina handlingar grundas på mina personliga övertygelser och att mitt beslut är en samvetsfråga, inte ett försök att undgå mitt ansvar. De är oroliga för att ett brottmål kan inledas mot mig. Jag är djupt oroad för deras skull eftersom de av myndigheterna, på grund av mitt fall, är direkt utsatta för anklagelser och uttalanden. De förstår dock inte helt varför jag valde denna väg. När jag förklarar att mina moraliska övertygelser hindrar mig från att delta i något krig, har de svårt att skilja mellan att samvetsvägra och att smitta undan värnplikten. Som ett resultat av detta ses ofta min ståndpunkt genom denna lins.

Detsamma gäller för de flesta människor i mitt land. För dem är en samvetsvägrare detsamma som en värnpliktssmittare – inte någon som på grund av moralisk övertygelse vägrar att tjänstgöra. För de flesta av mina släktingar är jag bara en värnpliktssmittare. De bryr sig inte om mina skäl, trots att jag

har moraliska grunder för mitt beslut. Vissa av dem anser mig vara en landsförrädare. Med de flesta av mina vänner är det samma sak, även om vissa förstår att jag inte vill gå med i armén. Ändå förstår de inte vad en samvetsvägrare är.

Det jag fruktar mest är att bli missförstådd, vilket är anledningen till att jag inte kan tala öppet om detta med alla i min krets. Detsamma gäller även bland vissa människor som lämnat Ryssland. Trots att jag är utomlands tenderar de också att betrakta min situation som värnpliktssmittning snarare än en fråga om samvete. Som ett resultat upplever jag ofta isolering och bristande förståelse, både i mitt hemland och utanför. Vissa råder mig att helt enkelt undvika myndigheterna och "hålla mig utom räckhåll". Jag ser mig själv dock inte som någon som försöker kringgå lagen. Detta leder till en betydande inre stress, eftersom det får mig att känna att jag gör något fel.

ATT ODLA HOPP

Trots dessa utmaningar finner jag hopp i att se framåt. Mina handlingar grundar sig på mina personliga övertygelser och mitt beslut är en fråga om samvete, inte ett försök att undvika mitt ansvar.

Jag hoppas att min berättelse kan hjälpa andra att bättre förstå vad samvetsvägran innebär och att det gör att det blir mindre skrämmande att tala om den. Jag hoppas också att samvetsvägran kommer att i större utsträckning respekteras och erkännas. I framtiden vill jag fortsätta att tala om vikten av att välja en fredlig väg. Idag, mer än någonsin, är det viktigt att tala om detta och att öka medvetenheten kring frågan. Jag hoppas att kriget tar slut. Jag tror att människor kommer att bättre förstå den mänskliga kostnaden det innebär att handla och att inte handla. Utan rädsla borde människor tala ut, dela åsikter och göra sina röster hörda. Om många människor talade om rättvisa och om detta krig mot Ukraina, då kanske deras röster skulle höras, och kriget skulle kunna ta slut, och att detta skulle kunna bidra till att säkerställa att detta inte händer igen. Så vi borde höja våra röster - inför samhället och i våra lokala sammanhang, så att alla skulle veta att det finns ett annat sätt - inte bara det blodiga sättet att slåss och döda andra.

MITT PERSONLIGA BUDSKAP

Mitt sista budskap: försvara dina åsikter, försvara det du älskar - din familj, ditt land och allt i ditt liv som är värdefullt. Försvara detta öppet, inte i det dolda. Ge inte upp eller backa på vägen. Fortsätt att kämpa för fred. Jag skulle ha uppskattat om någon hade sagt allt detta till mig, för ibland känner jag att jag långsamt håller på att ge upp.

: